

Evje og Hornnes kommune

Kompetanseutviklingsplan for grunnskolen 2023-2025

Vedtatt i kommunestyresak nr. 109/2022

Innledning

Kompetanseutviklingsplan for grunnskolen i Evje og Hornnes kommune gjelder for perioden 2023-2025.

Med hjemmel i Opplæringsloven § 10-8 Kompetanseutvikling har skoleeier ansvar for å ha riktig og nødvendig kompetanse i virksomheten. Skoleeier skal sørge for at lærere, rektorer og andre tilsette i skolen får mulighet til å utvikle seg faglig og pedagogisk så de kan være på høyre med utviklinga i skolen og samfunnet.

Kvalitetsarbeid og kompetanseutvikling handler om å oppfylle målene, og kompetanseplan for grunnskolen er en del av arbeidet med å oppfylle de nasjonale sektormålene for grunnskolen:

- Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø.
- Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig, slik at alle får utviklet potensialet sitt.
- Ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse.
- Alle lykkes i opplæringen og utdanningen.

Kompetanseutviklingsplanen tar utgangspunkt i nasjonal strategi «Kompetanse for kvalitet-Strategi for videreutdanning for lærere og skoleledere frem mot 2025» (Kunnskapsdepartementet 2015), og skolenes behov for kompetanse slik det framgår av kompetanseoversikt for skolene 2022.

Planen er en rullering av kompetanseutviklingsplan for grunnskolen 2019-2022, og er utarbeidet i samarbeid med rektorer og assisterende rektorer. Planen omfatter satsingsområder innen videreutdanning og etterutdanning.

Satsingsområder innen videreutdanning er med utgangspunkt i kompetansekrav med hjemmel i opplæringsloven med forskrifter for tilsetting og undervisning 1.-7.trinn og 8.- 10.trinn, skoleeiers og skolenes behov for kompetanse videreutdanning slik det framgår av kommunens kompetansekartleggingsverktøy høsten 2022. Kompetansekrav følger av:

- Opplæringsloven § 10-1 Krav om kompetanse ved tilsetting undervisningspersonell.
- Opplæringsloven § 10-2 Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag
- Forskrift til opplæringsloven § 14-2 Krav for tilsetting og undervisning på barnetrinnet
- Forskrift til opplæringsloven § 14-3 Krav for tilsetting og undervisning på ungdomstrinnet.

Kompetanseheving videreutdanning følger nasjonal strategi «Kompetanse for kvalitet»,

Prioritering av satsingsområder etterutdanning er med utgangspunkt i kartlegging av kompetansebehov som ble gjennomført med alle ansatte som arbeider med elevene i grunnskolene høsten 2022, og oppsummering fra årlig tilstandsrapport for grunnskolen 2021 og 2022.

1. Formål og mål for kompetanseutviklingen

Formål.

Formål med kompetanseutviklingen er at elevene skal få et best mulig læringsmiljø og et størst mulig læringsutbytte og motivasjon i grunnopplæringen ved å styrke lærernes og skolelederens kompetanse.

Mål.

1. Satsingen på videreutdanning har som mål å bedre elevenes resultater i prioriterte fag ved å øke antall lærere som har faglig og didaktisk kompetanse opp til 60 studiepoeng. Gjeldende kompetanseforskrift er et viktig grunnlag for videreutdanningen.
2. Øke lærernes kompetanse gjennom etterutdanning på prioriterte fag og områder.
3. Styrke skolelederens kompetanse gjennom etterutdanning og videreutdanning.

2. Videreutdanning.

Videreutdanning defineres som utdanning som gir formell ny kompetanse på høyere nivå eller i bredden etter avsluttet grunnutdanning. Og som gir uttelling i form av studiepoeng innenfor eller utenfor gradssystemet.

I tråd med den nasjonale strategien «Kompetanse for kvalitet», er skoleeiers behov styrende for prioritering av videreutdanning. Søknad om plasser til videreutdanning er med utgangspunkt i skoleeiers egen vurdering av behovet. Utgangspunkt for skoleeiers behov er det samlede behov for kompetanse ved den enkelte skole, og læreres kompetanse i forhold til fag som de underviser i.

Mål:

- Videreutdanningen skal bidra til å redusere antall lærere som har lav formell faglig fordypning i fagene de underviser i.
- Videreutdanningen skal målrettes mot fag og områder det er særlig behov for å styrke i grunnskolen og være rettet inn mot lærere som profesjonsutøvere

Kartlegging av kompetansebehov videreutdanning

Utgangspunkt for kompetansebehov videreutdanning er kompetansekrav for å bli tilsatt i undervisningsstilling 1.-7. trinn og 8.- 10.trinn, jf. Opplæringsloven med forskrift, samt nasjonal strategi «Kompetanse for kvalitet». Skolene har gjennomført kartlegging av kompetansebehov videreutdanning med personalet og meldt inn skolens samlede kompetansebehov videreutdanning utfra lærernes dokumentasjon og registrering av kompetanse i kommunens verktøy «Min kompetanse».

Grunnlag for kartleggingen og prioritering av satsingsområder videreutdanning er:

- Kartlegging av behov for videreutdanning gjelder fast tilsatt personalet, ikke vikariater eller midlertidig tilsetninger.
- Videreutdanning defineres som utdanning som gir formell ny kompetanse på høyere nivå eller i bredden etter avsluttet grunnutdanning. Og som gir uttelling i form av studiepoeng innenfor eller utenfor gradssystemet.
- Nasjonal strategi «Kompetanse for kvalitet» og skoleeiers behov er styrende for prioritering av videreutdanning.

- Søknad om plasser til videreutdanning er med utgangspunkt i skoleeiers egen vurdering av behovet. Utgangspunkt for skoleeiers behov er det samlede behov for kompetanse ved den enkelte skole, og læreres kompetanse i forhold til fag som de underviser i.
- Kompetansekrav for å bli tilsatt i undervisningsstilling 1.-7.trinn og 8.-10.trinn. Dette følges opp og ivaretas gjennom rekruttering og tilsetting av lærere i faste stillinger.
- Grunnlag er at alle lærere som er ansatt ved skolen fra 01.08.2025 tilfredsstillende kompetansekrav for å undervise i fag, for barneskolene 1.-7.trinn og for ungdomsskolen 8.-10.trinn
- Grunnlag for prioritering av lærere til videreutdanning er kompetansekrav for å undervise i fag. For barneskolene kompetansekrav 1.-7.trinn og for ungdomsskolen kompetansekrav 8.-10.trinn.

For barneskolene er det kompetansekrav for å undervise i fag 1.-7.trinn for de som skal undervise i:

- Norsk
- Engelsk
- Matematikk
- Særskilt norskopplæring

Lærere som skal undervise i disse fagene skal ha 30 studiepoeng som er relevante for det aktuelle fag.

Lærere som var ferdig utdannet og kvalifiserte for tilsetting før 1.januar 2014, eller som senere har fullført allmennlærerutdanning, har dispensasjon fra kravet om 30 relevante studiepoeng fram til 1.august 2025.

For ungdomsskolen er det kompetansekrav for å undervise i fag 8.-10.trinn for de som skal undervise i:

- Norsk
- Engelsk
- matematikk
- fordypning i norsk
- fordypning i engelsk
- særskilt norskopplæring

Lærere som skal undervise i disse fagene skal ha 60 studiepoeng som er relevante for faget.

De som var ferdig utdannet og kvalifiserte for tilsetting før 1.januar 2014, eller som senere har fullført allmennlærerutdanningen, har dispensasjon fra kravet om 60 studiepoeng frem til 1.august 2025.

Kravet gjelder for alle uansett når vedkommende er utdannet.

Alle andre fag i ungdomsskolen:

- de som skal undervise i fag som ikke står i listen over, skal ha 30 relevante studiepoeng. Kravet om 30 studiepoeng gjelder bare for fast tilsatte lærere som er utdannet etter 1.januar 2014.

Kompetansebehov videreutdanning i grunnskolene utfra opplæringsloven med forskrift:

Skole	Behov for kompetanse	antall lærere	studie videreutdanning	studiepoeng
Evje barneskule	Norsk	3	Norsk 1: 1.-7.trinn	30 stp
	Matematikk	3	Matematikk 1: 1.-7.trinn	30 stp
	Engelsk	3	Engelsk 1: 1.-7.trinn	30 stp
Hornnes barneskule	Engelsk	5	Engelsk 1: 1.-7.trinn	30 stp
	Særskilt norskopplæring	2	Andrespråkspedagogikk	30 stp
Evje ungdomsskule	Særskilt norskopplæring	2	Andrespråkspedagogikk	30 stp
	KRLE	1	KRLE 1: 1.-10.trinn	30 stp
	Naturfag	1	Naturfag 1: 8.-13.	30 stp

I tillegg har grunnskolene meldt inn at de har behov for kompetanse i form av videreutdanning

Skole	Behov for kompetanse	antall lærere	studie videreutdanning	studiepoeng
Evje barneskule	Begynneropplæring	3	Begynneropplæring 1: 1.-7.trinn	30 stp
	Spesialpedagogikk	3	Spesialpedagogikk 1: 1-10.trinn	30 stp
Hornnes barneskule	Begynneropplæring	2	Begynneropplæring 1: 1.-7.trinn	30 stp
	Spesialpedagogikk	2	Spesialpedagogikk 1: 1-10.trinn	30 stp
	Musikk	1	Musikk 1: 1.-7.trinn	30 stp
Evje ungdomsskule	Programmering	6	Programmering 5.-10.trinn	30 stp
	Rådgivning	1	Rådgivning 1	30 stp
	Spesialpedagogikk	1	Spesialpedagogikk 1: 5.-10.trinn	30 stp

Satsingsområder videreutdanning

Følgende satsingsområder til videreutdanning for lærere i grunnskolen prioriteres i perioden:

- Matematikk
- Engelsk
- Norsk
- Naturfag
- Andrespråkspedagogikk
- KRLE
- Rådgivning
- Spesialpedagogikk
- Begynneropplæring 1: 1.-7.trinn
- Programmering 5.-10.trinn

Finansiering av videreutdanning.

Videreutdanning for lærere finansieres i tråd med nasjonal strategi for videreutdanning.

Kommunens egne midler til videreutdanning vedtas i årsbudsjett 2023 og følger den samme ordningen som kommunen har lagt til rette for i perioden 2018-2022.

2023		2024		2025	
Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst
61.500	61.500	61.500	61.500	61.500	61.500

Innenfor dette dekkes videreutdanning for lærere som tar 30 studiepoeng per år. Antall lærere som prioriteres kan variere fra år til år avhengig av hvilke studier som søkes og tildeles, statlig finansiering og om lærer søker videreutdanning med stipend eller vikarmidler.

Skoleeiers tilrettelegging

Den nasjonale satsingen forutsetter at lærerens ordinære arbeidsoppgaver reduseres i studieperioden slik at deler av arbeidstiden reserveres for videreutdanning. Evje og Hornnes kommune gjennomfører drøftinger med Hovedtillitsvalgt i Utdanningsforbundet i Evje og Hornnes vedrørende kommunens tilrettelegging for videreutdanning. Kommunens tilrettelegging er i tråd med nasjonale føringer.

Kriterier for prioritering av lærere

Skolene gjør en prioritering av lærere som det søkes om videreutdanning for, ut fra en skjønnsmessig vurdering med bakgrunn i følgende momenter:

- Lærere som underviser i fag de ikke har godkjent formell kompetanse i
- Fast tilsatt i kommunen
- Lærerens allerede formelle kompetanse
- Skolens eksisterende kompetanse og behov
- Lærerens motivasjon for studiet
- Lokal fordeling
- Læreren må undervise i faget det skal tas videreutdanning i.

Kommunedirektøren gjør den endelige prioriteringen av lærere til videreutdanning ut fra oppsummering i rektornettverk.

Etter gjennomført videreutdanning videreformidler lærer ervervet kompetanse til personalet ved skolene i kommunen gjennom formell og uformell veiledning og kompetanseheving.

3. Etterutdanning

Med etterutdanning menes all planlagt og systematisk kompetanseutvikling som ikke gir studiepoeng. Etterutdanningen kan være individuell, gruppebasert eller skolebasert.

Mål:

- Etterutdanningen skal bidra til å øke elevenes læringsutbytte.
- Etterutdanningen skal være rettet inn mot lærere som profesjonsutøvere og skolen som lærende organisasjon.
- Øke læreres og skolelederens kompetanse for å bedre forutsetningene for elevenes læring.

Kartlegging av behov for kompetanse etterutdanning

Kartlegging av behov for kompetanse etterutdanning er gjennomført høsten 2022 med alle ansatte som arbeider med elever i grunnskolene.

Innhold i kartlegging av kompetansebehov etterutdanning er med grunnlag i

- Opplæringsloven § 10-8
- Læreplan for Kunnskapsløftet LK 20

- Resultat vurdering PPT gjennomført våren 2022 om områder som kommunen må sørge for at skolene har kompetanse på
 - Autoritative voksen
 - LOGOS-sertifisering
 - Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)
 - Minoritetsspråklige elever og inkluderende språkopplæring
 - Traumebasert forståelse
 - Handlingskompetanse for ledelse av læring for alle (fra uro til ro)
 - Trygghetssirkelen – se eleven innenfra
 - Inkluderende matematikkopplæring
 - Gruppetiltak for foreldre med barn med dysleksi
- Kompetansetiltak om arbeid med vold og overgrep
- Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Behov for kompetanseheving etterutdanning er med utgangspunkt i skolens samlede behov for kompetanse etter kartleggingen høsten 2022 og lærernes dokumentasjon og registrering av kompetanse i kommunens verktøy «Min kompetanse».

Resultat kartlegging kompetansebehov etterutdanning		
Evje barneskule	Hornnes barneskule	Evje ungdomsskule
Dysleksi og dysleksivennlig undervisning	Dysleksi og dysleksivennlig undervisning	Elever med stort læringspotensiale
Digitale hjelpemidler	Digitale hjelpemidler	Dysleksi og dysleksivennlig undervisning
Matematikkvanser	Spesifikke språkvanser	Digitale hjelpemidler
Spesifikke språkvanser	Tidlig oppdagelse og innsats for forebygging skolevegring /skolefravær	Spesifikke språkvanser
Tilpasset opplæring	Forebygging utvikling av atferdsvanser	Digital mestring og studieteknikk
Tidlig oppdagelse og innsats for forebygging av skolevegring/ skolefravær	Elevenes psykiske helse	Skolens arbeid med trygt og godt skolemiljø
Elevenes psykiske helse	Kompetanse om omsorgssvikt, barn som bekymrer og barn i risiko	Tilpassa opplæring
Forebygging utvikling av atferdsvanser	Traumebasert forståelse	Tilrettelegging for variert og utforskende læringsprosesser
Kompetanse om omsorgssvikt, barn som bekymrer og barn i risiko		Traumebasert forståelse-traumesensitivt forståelse
Tidlig oppdagelse og innsats og tverrfaglig samarbeid		Forebygging utvikling av atferdsvanser
Minoritetsspråklige elever og inkluderende språkopplæring		Elevenes psykiske helse
		Barn som pårørende
		Kompetanse om omsorgssvikt, barn som bekymrer og barn i risiko

Satsingsområder etterutdanning

I perioden 2023-2025 prioriteres følgende områder til etterutdanning som er felles for grunnskolene.

1. Dysleksivennlig undervisning

Delemner:

- Dysleksi og dysleksivennlig undervisning
- Digitale hjelpemidler
- Spesifikke språkvansker
- Språk, lesing og leseferdighet

2. Trygt og godt skolemiljø – spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Delemner:

- Inkludering og inkluderende praksis
- Traumbasert forståelse – traumesensitiv forståelse

3. Tidlig innsats og forebygging – forebygging av omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Delemner:

- Tidlig oppdagelse og innsats for forebygging skolevegring /skolefravær
- Forebygging utvikling av atferdsvansker
- Elevenes psykiske helse
- Kompetanse om omsorgssvikt, barn som bekymrer og barn i risiko

Organisering og innhold i etterutdanningen.

Kompetanseutviklingstiltak etterutdanning vil være gjennom lokale tiltak, samt gjennom tiltak i system for nasjonale tilskuddsordninger der staten bidrar med midler.

Utforming av etterutdanningen innenfor satsingsområdene gjøres i samarbeid med rektorene og rådgiver oppvekst.

Kompetansepakker

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet kompetansepakker innenfor ulike temaer. Felles for disse er at de gir faglig påfyll og støtte til å utvikle kompetanse og praksis i skolene.

Kompetansepakkene er laget for å jobbe med i personalet i felleskap og for å jobbe med over tid. Kompetansepakkene har prosess- og lederstøtte og innholdet er til bruk i skolebasert kompetanseutvikling. Innhold må tilpasses ut fra skolens behov.

Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling

Tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling gir støtte til kollektiv kompetanseutvikling for personalet i grunnskolen. Skoleeier skal, i partnerskap med universitet eller høyskole, vurdere lokale behov og planlegge og gjennomføre tiltak. Ordningen skal bidra til å øke kompetansen i kvaliteten i barnehager, grunnskoler, kommuner og hos universitet og høyskoler.

Retningslinjene for ordningen trådte i kraft i januar 2021 og omfatter følgende ordninger:

- regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage
- desentralisert ordning for kompetanseutvikling i grunnskole og videregående skole
- kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Kompetansetiltakene i tilskuddsordningen sees i sammenheng og samfinansieres på tvers av kompetanseløftet og regional- og desentralisert ordning.

Skolebasert kompetanseutviklingstiltak

Disse tiltakene skal fremme kollektive prosesser som utvikler hele skolen. Noen ganger omfatter dette hele personalet, i andre tilfeller deler av personalet. Kompetanseutviklingen foregår i den enkelte skole. Kompetansetiltakene skal planlegges og gjennomføres i partnerskap med relevante universiteter og høyskoler, gjerne i samarbeid med regionale kompetansenettverk der andre skoleeiere deltar på tvers av kommuner.

Når det gjelder regionalt samarbeid om skolebaserte kompetansetiltak så er intensjonen at grunnskolene i Evje og Hornnes vil ha samarbeid med skoleeiere og grunnskoler i kommunene i Nedre Setesdal. Nettverket vil bestå av skolefaglig ansvarlig og rektorer i grunnskolene i Bygland, Åseral og Evje og Hornnes, en hovedtillitsvalgt i Utdanningsforbundet og representant fra UH-sektor.

Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Evje og Hornnes kommune deltar fra 2022 i kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Kompetanseløftet omfatter tjenester i laget rundt barnet som er ansatte i barnehage, skole, PP-tjenesten, helsestasjon og barnevern. Ordningen skal bidra til at alle kommuner har tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging. Hovedtiltak i ordningen er lokal kompetanseutvikling med bakgrunn i kommunens egne definerte behov. I 2022 gjennomføres kartlegging av kompetansebehov for prioritering av satsingsområder og tiltak. I 2023 til 2025 vil det arbeides med planlegging og gjennomføring av kompetansetiltak i tråd med prioriterte satsingsområder.

Finansiering av etterutdanning.

Etterutdanningen finansieres av kommunale midler til etterutdanning skole og skolenes egne midler til etterutdanning. I tillegg vil det årlig søkes om midler gjennom den statlige tilskuddsordningen for kompetanseutvikling via Statsforvalteren i Agder.

4.Kvalitetssikring og evaluering.

Kompetanseutviklingsplanen følges opp og evalueres i rektornettverk i Evje og Hornnes. Det rapporteres på gjennomførte tiltak innen etter- og videreutdanning i årlig tilstandsrapport for grunnskolen. Dette danner også grunnlag for evaluering i forhold til målsetting og videre oppfølging av kompetansebehov i planperioden. Kompetanseutviklingsplanen rulleres neste gang i 2025. Rullert kompetanseutviklingsplan for grunnskolen legges fram for kommunestyret for behandling høsten 2025.